

# MAJANDUSAASTA ARUANNE

**aruandeaasta algus:** 01.01.2018

**aruandeaasta lõpp:** 31.12.2018

**nimi:** Setomaa Liit

**registrikood:** 80006577

**küla:** Obinitsa küla

**vald:** Setomaa vald

**maakond:** Võru maakond

**postisihtnumber:** 65301

**telefon:** +372 56222886

**faks:** +372 7995553

**e-posti aadress:** timmo@kagureis.ee

## Sisukord

|                                          |    |
|------------------------------------------|----|
| Tegevusaruanne                           | 3  |
| Raamatupidamise aastaaruanne             | 12 |
| Bilanss                                  | 12 |
| Tulemiaruanne                            | 13 |
| Rahavoogude aruanne                      | 14 |
| Netovara muutuste aruanne                | 15 |
| Raamatupidamise aastaaruande lisad       | 16 |
| Lisa 1 Arvestuspõhimõtted                | 16 |
| Lisa 2 Raha                              | 17 |
| Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed              | 18 |
| Lisa 4 Materiaalsed põhivarad            | 19 |
| Lisa 5 Laenukohustised                   | 20 |
| Lisa 6 Võlad ja ettemaksed               | 20 |
| Lisa 7 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad  | 21 |
| Lisa 8 Muud võlad                        | 21 |
| Lisa 9 Liikmetelt saadud tasud           | 21 |
| Lisa 10 Tulu ettevõtlusest               | 22 |
| Lisa 11 Annetused ja toetused            | 22 |
| Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud        | 22 |
| Lisa 13 Tööjõukulud                      | 23 |
| Lisa 14 Muud kulud                       | 23 |
| Lisa 15 Muud finantstulud ja -kulud      | 23 |
| Lisa 16 Seotud osapooled                 | 23 |
| Lisa 17 Sündmused pärast aruandekuupäeva | 24 |
| Lisa 18 Täiendav lisa 1                  | 25 |
| Lisa 19 Täiendav lisa 2                  | 27 |
| Aruande allkirjad                        | 28 |
| Vandeauditori aruanne                    | 29 |

## TEGEVUSARUANNE

Mittetulundusühing Setomaa Liit (edaspidi SL) on asutatud 1997. aastal. Kuni 19.01.2018 oli organisatsiooni nimi Setomaa Valdade Liit. SL liikmed on Setomaa vald ja MTÜ Seto Kongressi Tugiühing.

SL põhitegevus ei ole majandustegevuse arendamine ja sellest tulu teenimine. SL kasutab oma tulu vaid põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks ega jaota kasumit oma liikmete vahel. SL projektidest ei ole otsest kasu saanud ükski ettevõtte ega SL liige, toetusi ühelegi ettevõttele ega omavalitsusele pole antud.

SL eesmärgid on:

- seto etnilise kultuuri säilitamine, edendamine ja tutvustamine, kultuuripärandi väärtustamine;
- Setomaa sotsiaalse ja majandusliku arengu toetamine ning ühiskondlik heaolu parendamine;
- Setomaa majandusliku arengu ja elukeskkonna väärtustamine, õppimis- ja ettevõtlusvõimaluste arendamine;
- Setomaa elanike ühishuvide esindamine ja kaitsmine kõigis eluvaldkondades, sellealase koostöö arendamine.

Eesmärgi saavutamiseks SL korraldab üritusi, koolitusi, arvamusuuringuid ja teeb vajadusel ettepanekuid õigusaktide muutmiseks ja vastuvõtmiseks; koostab ja viib ellu projekte ning osaleb oma eesmärgiga seonduvates projektides, üritustes, koolitustes; toetab oma tegevusega ja rahaliste vahenditega, sh vajadusel toetuste, laenude ja sildfinantseerimise abil avalikele huvidele vastavate ürituste korraldamist ja projektide elluviimist, sealhulgas infrastruktuuri ning kohaliku ettevõtluse arendamist Setomaal; annab füüsilistele isikutele välja stipendiume õppe- ja teadustööks ning loominguliseks ja sporditegevuseks või muuks tegevuseks, mis vastab Ühingu eesmärgile; teostab muud tegevust, mis vastab Ühingu eesmärgile. SL järgib Tulumaksuseaduse § 11 (lõikes 2) sätestatud nõudeid ja piiranguid.

SL juhindub oma tegevuses mittetulundusühingute seadusest, teistest Eesti Vabariigis kehtivatest õigusaktidest, oma põhikirjast ja juhtorganite otsustest.

SL tööd juhib juhatus.

SL-s töötas 2018. aastal kolm põhikohaga inimest, kellest kaks olid juhatuse liikmed, põhikohaga töötajatele maksti 2018. aastal brutopalgana 22 304 eurot. SL juhatus koosneb kahest liikmest ja nõukogu kolmest liikmest.

SL tegevuste rahastamiseks kasutati 2018. aastal järgmisi allikaid: liikmemaksud ja koostöökulude maksed liikmetelt, sponsorlus, teenuste osutamisest saadud tasu ning sihtfinantseeringud (Setomaa kultuuriprogramm, Setomaa arenguprogramm, Kesk-Läänemere programm, Eesti-Läti territoriaalse koostöö programm, Haridus- ja teadusministeerium, LEADER-meede, Eesti kultuur maailmas, Rahvuskaaslaste programm, EV100 välisprojektide programm).

## **Ülevaade 2018. aastal teostatud projektidest**

### **Osalemine Setomaa valla arengukava koostamise protsessis**

Setomaa vald viis 2018. aastal läbi mitmeid koosolekuid ja nõupidamisi Setomaa valla arengukava koostamiseks. SL osales arengukava koostamise protsessis.

Setomaa valla arengukava 2017-2027 võttis Setomaa vallavolikogu vastu 5.oktoobril 2018.a.

### **Ajalehe Setomaa väljaandmine**

Ajaleht Setomaa ilmus 2018. aastal 12 korda. Iga kuu ilmus kaheksa setokeelset lehekülge. Ajalehe Setomaa (edaspidi ajaleht) peatoimetaja oli Ülle Kauksi, keeleteimetajad on Õie Sarv ja Silvia Palm.

Lehe kujundaja ja küljendaja vahetus aasta jooksul kaks korda. 2018. aasta esimesed lehenumbrid kujundas ja küljendas küljendas Julia Taro (FIE), seejärel Tomi Saluveer (A4 Grupp OÜ) ning viimases kvartalis Priit Lööper (OÜ Rööp).

Lisaks kaheksale setokeelsele leheküljele on 2018. aastast alates ajalehe vahel lisaleht Valla Uudised (4 lehekülge), mis sisaldab eestikeelset informatsiooni - valla ametlikke teateid ning valla uudiseid. Valla Uudiste toimetaja on valla kommunikatsioonijuht Kelly Kittus.

Ajaleht avaldatakse küljendatult veebilehtedel <https://www.setomaa.ee/kogukond/lehenumbrid> ja <https://setomaa.kovtp.ee/ajaleht-setomaa?inheritRedirect=true>. Toimetaja teeb kaastööd seto televisiooniga – lehte tutvustatakse Seto Meedia kanalil <https://www.youtube.com/channel/UCFZGJIFMroOPvE8Zwnuq1YA> veebitelevisioonis.

Ajalehe toimetuse töösse SL liikmed ei sekku. Lehe toimetus lähtub ainult sihtrühmade infovajadusest. Ajalehe monitoorimiseks tegutseb kolleegium, toimus kaks kolleegiumi koosolekut.

Ajalehe Setomaa setokeelsete lehekülgede väljaandmist rahastas Setomaa kultuuriprogramm, Valla Uudiste väljaandmist ja levi rahastas Setomaa vald.

### **Setomaa keskse veebivärava täiendamine**

SL on täiendanud ja hoidnud avatuna veebiväravat [www.setomaa.ee](http://www.setomaa.ee). 2018. aastal muudeti nimetatud veebivärav koostöös Setomaa valla ja Setomaa Turismiga sisenemisleheküljeks kolmele veebilehele – valla veebileht <https://setomaa.kovtp.ee/>; Setomaa Turismi veebileht <https://visitsetomaa.ee/> ning SL hallatav veebileht <https://www.setomaa.ee/kogukond/>.

Pidev info avaldamine ja korrastatuna kättesaadavana hoidmine on kasulik nii Setomaa inimestele kui laiemale üldsusele. Veebivärava täiendamisse on kaasatud ajalehe Setomaa toimetus, vald ja organisatsioonid.

Veebivärava jooksev täiendamine ja avatuna hoidmine on teostatud omavahenditega.

### **Suvistõpüha, maarijapäeva ja talsipüha tähistamine Petseri rajoonis**

SL aitas 2018. aastal korraldada Petseri seto seltsi üritusi.

Suvistõpüha kirmas korraldati Radajal seto muuseumis 28.05.2018. Suvistõpüha kirmasel osalesid Petserimaa setod, Radaja, Irboska, Petseri muuseumi seto kultuuri huvilised töötajad, EV Pihkva konsulaartalituse esindajad, kohalikud elanikud, Mitkavitsa kooli koor Marakõsõ ning Petseri rajooni lapsed, kes osalesid seto kultuuri laagris. Suvistõpüha kirmase ajal avati Radaja muuseumis näitus, mis kajastas Petserimaa 100 aasta olulisi sündmusi. Kokku osales umbes 75 inimest.

28.08.2018 toimus Maarijapäeva kirmas, mis oli osa Radaja festivalist. Festivalil osales hinnanguliselt 1000 inimest, sh ligi 80 Petseri rajoonis elavat setot, Eestist osales festivalil umbes 350 inimest, sh 22 folkloorirühma ja 9 pillimeest.

Talsipüha tähistamise korraldas Petseri seto selts 07.01.2019 Petseris Lingvistilise Gümnaasiumi ruumes. Talsipüha tähistamisest võttis osa umbes 100 inimest, neist 30 Eestist. Laulsid Petseri rajoonis tegutsevad lastekoorid Tsirgukõsõ ja Marakõsõ ning Eesti seto leelokoorid. Talsipüha tähistamisel osalesid külalistena Pihkva juudi kogukonna esindaja ning Pihkva ingerisoomlaste kogukonna esindaja. Projekt oli edukas, seatud eesmärgid täideti. Petseri seto seltsi tegevuste toetamine on väga oluline, sest see aitab hoida sidet Eestis ning Petseri rajoonis elavate setode vahel ning aitab kaasa seto kultuuri püsimisele elujõulisena.

Petseri seto seltsi tegevuste korraldamist rahastas Setomaa kultuuriprogramm.

Petseri seto seltsi tegevuse toetamine on väga oluline eri riikide haldusalas elavate seto kogukondade koostöö arendamise seisukohast, samuti seto kultuuri tutvustamise ja Eestile ning Setomaale Pihkva oblastis positiivse maine loomise seisukohast.

### **Seto etnokultuuri festivalil „Setomaa. Perridõ kokkotulõk“ osalemine**

SL aitas Irboska muuseumil ette valmistada ja läbi viia 27.-29. augustil 2018. aastal Radajal (Sigovos) XI seto etnokultuuri festivali „Setomaa. Perridõ kokkotulõk“.

SL nõustas korraldajaid festivali programmi koostamisel ning korraldas Eestist seto leelokooride ja teiste esinejate osalemise festivalil. SL koostas osalejate nimekirjad, vahendas viisakutsete saamist, aitas korraldada majutuse, transpordi ja muude korralduslike küsimuste lahendamist ning vahendas osalejate ja korraldajate vahel informatsiooni.

Eestist osales festivalil umbes 250 inimest, sh 22 folkloorirühma ja 9 pillimeest.

Päev enne festivali, 26.08.2018 korraldati tänavu Radaja naaberkülas Olohkuvas kandlekontsert kunagise kuulsa kandlemängija Ivan Jürisaare kodu hoovis, osales umbes 20 inimest nii Eestist kui Venemaalt. 27.08.2018 toimus Eesti delegatsiooni kohtumine Petseri kloostri uue ülemaga. 28.08.2018 pärastlõunal toimus festivali keskne sündmus – kontsert, kirmas ja käsitöölaad Radaja seto muuseumi juures. Festivalil osales hinnanguliselt 1000 inimest. 29.08.2018 toimus väljasõit Kuuljasse (Kulje) ja Jatsmani (Jatšmenevo) külla. Setu kultuuri fond kinkis Kulje kirikule fotosuurenduse Tartu Ülikooli muuseumi kogus asuvast E. Kaldi fotost, millel on kiriku ristikäik ajavahemikust 1917-1919. Kuulja surnuaial meenutati inimesi ja sündmusi ajast, mil see piirkond oli EV koosseisus. Jatsmani külas käidi kooli mälestuskivi juures ning toimus väike kontsert kohalikele.

Festival on suurepärane võimalus tutvustada seto kultuuri ja luua häid kultuurikontakte Pihkva oblastis. Veelgi olulisem on see, et festival annab võimaluse tihendada Eesti ja vene haldusalal elavate setode omavahelisi sidemeid.

Festival on populaarne Petserimaa põlisvenelaste hulgas, samuti Petserimaa käsitöölise ning Eesti ja Setomaa vastu huvitundvate inimeste hulgas. Festival on saavutanud Pihkva oblastis tuntuse, festivali toimumisest teavitati saitidel. Festival ja sellega seotud sündmused leidis positiivset kajastust sotsiaalmeedias.

Kõige olulisem on festival seto kogukonna ühtsustunde hoidmise vaatenurgast.

Festivali rahastas vastuvõttev pool. Seto leelokoorige osalemist toetas Setomaa kultuuriprogramm ja Välisministeerium. Osa kuludest katsid festivalil osalejad ise. Korraldustöö tegi SL omavahenditest.

### **Siberi seto kultuuri päevad**

Siberi seto kultuuri päevad toimusid 22.06-01.07.2018, Eestist osales 8-liikmeline delegatsioon.

22.06.2018 Krasnojarski riiklikus teadusraamatukogus peeti ettekanne seto kultuurist, näidati filme ja fotoslaide. 23.06.2018 korraldati Krasnojarskis jaanipäevapeol käsitöö-, laulu- ja tantsuõpitoad ning kontsert. Osalesid peale eestlaste teisedki Krasnojarskis elavad vähemusrahvad. 24.-25.06.2018 ning 27.-29.06.2018 Partizanski rajooni Haida küla klubimajas karmoška-, tantsu-, käsitöö-, seto köögi, folklooriõpitoad, ettekanded ja filminäitamised. Anne Veesaare eestvedamisel toimusid lastele folklooril ja muinasjuttudel põhinevad teatriõpitoad, mille tulemusena sündis lavastus. 26.06.2018 toimus Bulatnovka külas kontsert ja õpitoad. 30.06.2018 toimus Haida külas festival Siberi Seto Kuningriik, mille raames toimusid kontserdid ja õpitoad ja lapsed esitasid selgeks õpitud näitemängu. 01.07.2018 toimus kohtumine Krasnojarskis elavate eestlastega.

SL koostööpartnerid projekti elluviimisel olid Krasnojarski eestlaste kultuurautonoomia "Eesti", Haida küla raamatukogu, Haida küla klubi, SA Setu Kultuuri Fond, leelokoorige Ilolang, Helmekaala, Siidisõsarõ, Võro Instituut, Seto Instituut.

Siberi seto kultuuri päevade korraldamist toetas Setomaa kultuuriprogramm, Rahvuskaaslaste programm ning EV100 välisprojektide programm.

### **Fotonäitus Setomaa 100 aastat fotodel**

Eesti Vabariigi 100. aastapäeva tähistamiseks valmistas SL koostöös Seto Instituudiga ette fotonäituse Setomaa 100 aastat fotodel. Näitus koosneb 21 fotost, kaks fotot igast kümnendist. Näituse koostamisel arvestati, et kaetud oleksid erinevad piirkonnad ning erinevat laadi olulised sündmused. Selgitavad tekstid koostati eesti, vene ja inglise keeles.

Näitus oli 2018. Aasta suvel üleval Radaja seto muuseumis, kus suvisel ajal on suur külastatavus. Fotonäitus on avaldatud ka veebikeskkonnas kolmes keeles <https://www.setomaa.ee/kogukond/naitus-setomaa-fotodel-2018-2018>. Fotonäituse üks väljatrükk (teostati käesoleva projekti välistest vahenditest täiendavalt) oli eksponeeritud ka Värskas Seto talumuuseumis.

Näitus aitab teadvustada Petserimaa eesti kogukondade seotust Eestiga.

Fotonäituse valmimist toetas EV100 välisprojektide programm.

### **Seto keele, pärimuse ja omakultuuri õpetuse korraldamine Setomaa koolides**

Alates 2007. aastast on SL koordineerimisel korraldatud pärimuskultuuri õpet Värskas gümnaasiumis, Mikitamäe, Meremäe ja Misso põhikoolis. Pärimusõppe võrgustiku koordinaator oli Nele Reimann.

Projektis osalesid ka 2018. aastal kõik neli kooli. Iga õpetaja on Seto keele ja kultuuri ainekava alusel koostanud oma õpetusest ja õpilastest lähtuva ning oma piirkonda laiemalt tutvustava ainekava. Pärimuskultuuri tunnid erinevas kooliastmes tagavad õpetuse järjepidevuse.

Pärimusõppe tundide andmist neljas koolis rahastas 2018. aastal Haridus- ja Teadusministeerium. Tunnid toimusid kõigis piirkonna koolides ja valdavalt erinevates kooliastmetes (kokku kümme õpperühma), igas astmes 1 tund nädalas.

Pärimusõppe tundide koordineerimist, erinevate õpilasürituste läbiviimist ning õpetajate täiendkoolitust rahastas Setomaa kultuuriprogramm.

Korraldati õpilasüritusi pärimuskultuuri teemadel eri vanuses õpilastele. Toimus kultuurilooline õppereis III ja IV kooliastmele Alatskivi lossi, vanausuliste juurde ja Avinurme; pärimuskultuuri päev Lüübnitsas II ja III kooliastmele, kadripäeva kombestiku ja vanaaja koolitund Karilatsi talumuuseumis I ja II kooliastme õpilastele, talsipüha Seto talumuuseumis II ja III kooliastme õpilastele. Neil üritustel osales kokku 133 õpilast, kusjuures mitmed osalesid mitmel pärimuspäeval.

Käivitati kava Tagasi kooli seto moodi, mille kaudu toimusid Seto muinasjutuvestja Terje Lillmaa muinasjututunnid ja uue muinasjuturaamatu tutvustus neljas koolis, Kauksi Ülle luule- ja keeleloengud Värskas gümnaasiumis, Seto ateljee-galeriis seto kunstniku Evar Riitsaare seto ehtekunsti tutvustamine ja film „Sõlekiri“. Nende tegevuste abil tutvus sügavuti seto kultuuriga kokku 86 õpilast.

Täiendõppe pärimuskultuuri ja aineõpetajatele. Pärimuskultuuri õpetajatele toimus 2 õppepäeva, seto keele õpetuse probleeme käsitleti põhjalikult traditsioonilisel Setomaa hariduskonverentsil Mikitamäel (nov). Seminar seto keele teemadel koos aruteluga toimus pärimuskultuuri õpetajatele Tartu Ülikoolis Lõuna-Eesti keele- ja kultuuriuuringute keskuses (dets). Pärimuskultuuri õpetajatele (5) toimus 3 kokkusaamist.

Ainetundides (ajalugu, käsitöö, muusika õpetus) Setomaaga seotud ainese käsitlemise teemal toimusid arutelud koolides ning II poolaastal toimus kaks koolituspäeva Setomaa koolide aineõpetajatele (8). Päevade sisu: õpetajate küsitlus ja ühisarutelud, probleemide kaardistamine, õpetamismetoodika väljatöötamine; ainetundide ettevalmistamine ja ainetundide läbiviimine. Nende arutelude ja seminaride tulemusena on seto teemaga seotud aineõpetuse probleemid ja teemad kaardistatud. Vaja on aineõpetuse teemadega süvendatult jätkata, kaasata rohkem aineõpetajaid. On alustatud aineõpetuse tunnikavade (ajalugu, muusika, kirjandus jt) koostamist, järgnevalt on loomisel aineti tunnikavade kogu, mille abil saavad teatud aine õpetajad oma tunnikavasid omavahel vahetada ja täiendada.

### **Osalemine nõukogude ja komisjonide töös, koostöö koordineerimine**

SL esindajad on osalenud erinevate komisjonide ja toimkondade töös.

2018. aastal toimus kolm SL nõukogu koosolekut ja kolm üldkoosolekut.

SL esindajad osalesid Setomaa arenguprogrammi nõukogu töös ja Setomaa kultuuriprogrammi juhtnõukogu töös.

SL juhatuse ja nõukogu liikmed osalesid kohtumistel Riigikogu liikmetega, ministritega, ministeeriumide, valitsusasutustega, organisatsioonidega, kultuuriasutustega jne. Nende tegevuste eesmärk on tutvustada ja põhjendada meie piirkonna vajadusi, luua eeldusi positiivseks arenguks ja koostööks.

Komisjonide ja nõukogude töös osalemine teostati omavahenditest.

### **Projektid vedosnike koosolekute ja Petseri seto maja tegevuste korraldamiseks**

SVL käivitas 2017. aasta oktoobris projekti „Koostöö koordineerimine vedosnike koosolekute ja Petseri seto maja tegevuste korraldamise kaudu“. Projekt kestis 2018. aasta septembrini.

Selle projekti raames viidi läbi üksteist vedosnike koosolekut, neist seitse 2018. aastal. Osaleti koosolekutel ja nõupidamistel Pihkva oblastis. Neljal korral võeti vastu Pihkva oblasti organisatsioonide ja asutuste esindusi piiriülese koostöö nõupidamisteks Setomaal. Petseri äri-inkubatsioonikeskuses (nn Petseri seto majas) korraldati seitse seminari, kaks õpituba ning üks kontsert. Allkirjastatud on kultuurikoostöö kokkulepe Setomaa Liidu ja Pihkva oblasti rahvaloomingu keskuse vahel ning Setomaa Liidu ja Irboska muuseum-kaitseala vahel. Toimunud on üks Petseri inkubatsioonikeskuse nõukogu istung. Projekti raames toimunud kohtumistel on ette valmistatud ja läbi viidud üritusi mujal Pihkva oblastis (ettekanded Irboska muuseumi konverentsil; Petseri Lingvistilises Gümnaasiumis üritused; Hamõkirjade näituse avamine Petseri linna muuseumis; Seto käsitöö näituse avamine Pihkvas; Seto kultuuri päev Podlesjes).

SL käivitas 2018. aasta oktoobris projekti „Setomaa koostöövõrgustiku ning ülepiirilise ettevõtjate koostöövõrgustiku tugevdamine“, mis kestab 2019. aasta septembrini.

Selle projekti raames võeti vastu Pihkva oblasti käsitöölise ja ametiisikute delegatsioon ja Petseri rajooni administratsiooni delegatsioon ning arutati koostööd. Toimunud on õpituba Petseri seto majas ning õppereis Petseri rajooni ettevõtjatele Setomaale. Töökoosolekutel ja kohtumistel Pihkva oblastis on ette valmistatud kahe projekti rakedamine programmi Estonia-Russia toetusega. Toimunud on kuus vedosnike koosolekut, neist kolm 2018. aastal.

Projektide tegevusi on aidanud ellu viia Setomaa ettevõtlusnõustaja Aarne Leima.

Projekte rahastas Setomaa arenguprogramm.

### **Majandusõppe korraldamine ja õpilasfirmade käivitamine Setomaa koolides**

2007. aastast alates korraldab SL Setomaa arenguprogrammi toetusel majandusõpet ja õpilasfirmade tegevust kõigis Setomaa koolides. Projektijuhina on tegutsenud Ingrid Kala.

2017/2018 õppeaastal oli projekti üldine eesmärk anda siinse piirkonna noortele häid ettevõtlusalaseid teadmisi ja võimalusi õpilasfirmades tegutseda. Projekti käivitamisega jätkati senist edukat Setomaa koolide koostööprojekti.

Setomaa koolide 190 õpilast sai uusi teadmisi ettevõtlusest, 28 aktiivset koolinoort tegutses õpilasfirmades ja osales laatadel, 20 nooremat õpilast osales ettevõtluslaagris, üheksa õpetajat osales õppereisil ning kolm kooli sai uusi vahendeid, et õpilasfirmad saaksid edaspidigi paremini tegutseda.

Projekti tulemusena valmisid taas omanäolised tooted, noored said oma loovust väljendada. Valmisid kangastelgedel kootud kotid, kaardid, kalendrid, kodukaunistuse ehted, puidust esemed. Müügiks pakuti laatadel sõira, kooki ja komme ning slacklaini proovimise teenust jm. Noored said kõvasti kogemusi juurde nii müügitöös, suhtlemises kui väljapanekute kujundamises. Kolme kooli õpilased osalesid õppekäigul Lätimaale. Külastati Läti ettevõtjaid ja Riia rahvuslikku käsitöölaata. Õppeaasta jooksul moodustati üheksa firmat: kolm õpilasfirmat (ÕF Släkk, ÕF Tähesära, ÕF Meie aeg, kõik Värskas gümnaasiumis) ja kuus minifirmat (MF Tipi ja Täpi kommivabrik ning MF LIKE Meremäe Koolis; MF Kandekotid ja MF Kodu Ilusaks Värskas Gümnaasiumis, MF Poloda BAG ja MF Poloda meistrid Mikitamäe Koolis).

Kokku osaleti kaheksal laadal: rahvusvaheline ÕF laat Värskas, Pärnu laat, Tallinnas õpilasfirmade laat, kolm kohalikku jõulu- ja koolilaata, Seto Folgi laat ja Seto Kuningriigipäeva laat.

20 õpilast osales 3-päevases laagris, mida korraldasid MTÜ Ettevõtluslaager inimesed.

Projekti toetas Setomaa arengu programm.

### **V rahvusvaheline õpilasfirmade konkurss-laat „Üle piiri turundus“**

SL korraldas Värskas Setomaal rahvusvahelise õpilasfirmade konkurss-laada, kus õpilasfirmad esitlesid ja müüsid oma tooteid ning žürii selgitas välja parimad. Detsembri alguses toimunud laat oli õppeaasta esimene õpilasfirmade jõuproov Eestis. Projektijuhina tegutses Ingrid Kala.

Noorte jaoks on konkurss-laadal oluline konkursi pool. Paljud firmad esitlesid oma tooteid laval, boksides näidati head müügitööd. Noorte antud tagasisidest selgus, et jäädgi rahule ka müügiga. Žürii hindas detaile, julgust ja aktiivsust. Laadale registreerus 55 firmat, kohale jõudis 51. Laadale olid kutsutud Soome, Leedu, Läti, Venemaa ja Eesti noored, kuid osalesid vaid Venemaa ja Eesti õpilased. Noori innustamas olid Ivori Padar, Kuldar Leis ja mitmed Setomaaga seotud inimesed.

Projekti eesmärk oli innustada võimalikult paljusid noori ettevõtlusega tegelema ja lisaks pakkuda neile võimalus võrrelda oma ettevõtlikkust teiste omaealistega. Kuigi konkurss-laada otsene eesmärk ei olnud võistlemine, selgitati 51 firma seast välja parim minifirma, parim õpilasfirma, parim toode, parim teenus, lisaks stiilseim väljapanek, parim müügistrateegia, parim Setomaa õpilaste firma ja jagati eripreemiaid. Žüriisse kuulusid Riigikogu liige Liina Kersna, SL juhatuse esimees Margus Timmo, Setomaa ettevõtlusnõustaja Aarne Leima, Junior Achievement Eesti esindaja Epp Vodja ja Võru maakonna turismikoordinaator Kadri Moppel.

Setomaa parimaks firmaks valiti Helena Kudre juhendatav Värskas Gümnaasiumi MF Seto Kuku. Andris-Robin Talumees ja Laur Laanetu muhe, ehe, aus ja siiras müük võlus kõiki

žürii liikmeid ja ostjaid. Nende tooted - puidust kellad ja lõikelauad - olid kujundatud setokeelsete vanasõnadega ja kandsid Setomaa kohabrändi märki.

Laata kajastati erinevates ajalehtedes (Setomaa, Koit, Lõuna-Eesti Postimees) ja internetimeedias.

Projekti toetas Setomaa arengu programm.

### **Setomaa tudengite toetamine**

Eesti Maaülikool on võimaldanud igal aastal Setomaalt pärit kolmele noorele konkursivälise tasuta õppekoha.

SL korraldas koos Seto Kongressi Vanemate Koguga 2018. aastal konkursi. Sooviavalduse esitas neli noort, SL esitas Eesti Maaülikoolile kolm kandidaati.

Kasusaajad on tudengid, kaudselt piirkond tervikuna, kuna noored võtsid aukohustuse naasta pärast kooli lõpetamist Setomaale.

### **Projekt Active Age (Tegus iga)**

SL teostas 2016.-2017. aastal koostöös Ape valla (Läti) ja Engure vallaga (Läti) rahvusvahelise koostööprojekti „Active Age“ (Tegus iga), mille eesmärk on võrdsemate võimaluste loomine pikaajalistele töötutele inimestele vanuses 55+ ligipääsuks kohalikule töajuturule. 2018. aasta alguses tehti kokkuvõtte koostati lõpparuanne.

Teave projekti kohta on esitatud SL majandusaasta 2017 aruandes.

Projekti „Active Age“ rahastas Kesk-Läänemere Programm 2014-2020. Setomaa-poolset omafinantseeringut toetas Setomaa arengu programm.

### **Projekt COOP Local**

SL käivitas 2017. aasta aprillis koos Rápina Inkubatsioonikeskuse, Vastseliina valla, Ape valla ja Smiltene vallaga projekti “Encouraging cross-border cooperation in local food and handicraft sector in border areas – COOP Local”, mis kestab 2019. aasta septembrini.

2018. aastal toimusid projekti raames järgmised praktilised koolitused: köögiviljagrupile 18.-19.01.2018 (38 osalejat); 15.-16.03.2018 (37 osalejat), liha-piimagrupile Smiltene 29.-30.01.2018 (44 osalejat); marja-puuviljagrupile 19.-20.02.2018 (40 osalejat); käsitöölisele (21.-22.03.2018 (36 osalejat); liha-piimagrupile 07.-08.11.2018 (38 osalejat); köögiviljagrupile 06.-07.12.2018 (39 osalejat). Võrgustiku liidritele toimus ühine koolitus 05.-06.04.2018 (25 osalejat) ja seminar 10.10.2018 (27 osalejat). Ühine osalemine korraldati Smiltene laadal 14.04.2018 (10 osalejat), Rápina laadal 26.05.2018 (11 osalejat), Ape laadal 23.09.2018 (22 osalejat), Lindora laadal 28.10.2018 (11 ettevõtjat Lätist); käsitöölise kontaktüritus ja õpitoad Apes 22.09.2018 (29 osalejat. Toimusid õppereisid: Õppereis Valgevenes 18.-21.04.2018 (48 osalejat), Läti liha-piimagrupi õppereis Eestisse 26.-27.04.2018 (20 osalejat), Eesti marja-puuviljagrupi õppereis Lätti ja ühine kontaktüritus 24.-25.07.2018 (28 osalejat õppereisil, 39 osalejat kontaktüritusel); Eesti köögiviljagrupi õppereis Lätti 18.-19.10.2018 (33 osalejat); Läti käsitöölise õppereis Eestisse ja ühine kontaktüritus 23.-24.11.18 (28 osalejat õppereisil, 34 osalejat kontaktüritusel). Koostati eesti- ja

lätikeelsed turundusmaterjalid 66 ettevõtjatele (Räpina 6, Setomaa 11, Võru 5, Smiltene 20, Ape 24), mida trükiti 200 eksemplaris ning millest on ka elektrooniline versioon, mis kättesaadav partnerite kodulehtedel, sh aadressil <https://www.setomaa.ee/kogukond/projekti-coop-local-tootekataloog>.

Projekti "COOP Local" elluviimist toetab Eesti-Läti piiriülese koostöö programm 2014-2020. SL omafinantseeringut toetab osaliselt Setomaa arengu programm.

### **Setomaa ettevõtjatele ühisürituste-seminaride korraldamine**

SL käivitas 2017.sügisel projekti Setomaa ettevõtjatele ühisürituste-seminaride korraldamiseks eesmärgiga soodustada ettevõtjate omavahelist läbikäimist. Projekti raames korraldati mõttetalguid Setomaa ettevõtluse ja üldise arengu küsimustes, kohtumisi Petseri ja Ape ettevõtjatega, samuti Riigikogu liikmete, poliitikute ja arendustöötajatega.

Korraldati kaks ühisüritust: 4. juulil 2018 toimunud ürituse teema oli Setomaa uuendatud kohabränd. Ettekanded olid brändi loojalt, Agentuurilt Kämp, ja Tartu Ülikooli turunduse õppetooli juhatajalt Andres Kuusikult. Osales üle 30 inimese. 28. oktoobril 2018 toimus traditsiooniline Lindora laada järgne kokkusaamine Piusa Ürgoru Puhkemajas. Kohal olid ka laadal osalenud Läti ettevõtjad. Peateema oli metsa majandamine, ettekane pidas Kaido Kama, kes juhtis ka hilisemat vestlusringi.

Projekti rahastas Setomaa arengu programm.

### **Projekti „Käsitööliste ja teadusasutuste koostööprojekt - seto rahvarõivaraamatu käsikiri“ koordineerimine**

MTÜ Seto Käsitöö Kogu käivitas koostöös SA-ga Seto Instituut 2017. aastal Leader-meetme toetusega projekti „Käsitööliste ja teadusasutuste koostööprojekt - seto rahvarõivaraamatu käsikiri“, mille eesmärk on perioodil 01.02.2017 - 1.11.2019 seto käsitööliste ja teadusasutuste koostöös Seto rahvarõivaraamatu 350-leheküljelise käsikirja valmimine. Setomaa Liit osutab projektis koordineerimise teenust, mis sisaldab käsikirja koostamiseks toimetuskolleegiumi töö koordineerimise, käsitööliste-teadlaste teemapäevade korraldamise ja materjalide valmimise koordineerimise.

2018. aastal toimus 12 teemapäeva.

Projekt kestab 2019. aasta sügiseni.

## Raamatupidamise aastaaruanne

### Bilanss

(eurodes)

|                                              | 31.12.2018     | 31.12.2017     | Lisa nr |
|----------------------------------------------|----------------|----------------|---------|
| Varad                                        |                |                |         |
| Käibevarad                                   |                |                |         |
| Raha                                         | 33 803         | 10 458         | 2       |
| Nõuded ja ettemaksed                         | 26 824         | 53 807         | 3       |
| <b>Kokku käibevarad</b>                      | <b>60 627</b>  | <b>64 265</b>  |         |
| Põhivarad                                    |                |                |         |
| Materiaalsed põhivarad                       | 55 537         | 57 576         | 4       |
| <b>Kokku põhivarad</b>                       | <b>55 537</b>  | <b>57 576</b>  |         |
| <b>Kokku varad</b>                           | <b>116 164</b> | <b>121 841</b> |         |
| Kohustised ja netovara                       |                |                |         |
| Kohustised                                   |                |                |         |
| Lühiajalised kohustised                      |                |                |         |
| Laenukohustised                              | 0              | 6 000          | 5       |
| Võlad ja ettemaksed                          | 31 007         | 48 524         | 6       |
| Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused | 25 911         | 18 184         | 18      |
| <b>Kokku lühiajalised kohustised</b>         | <b>56 918</b>  | <b>72 708</b>  |         |
| <b>Kokku kohustised</b>                      | <b>56 918</b>  | <b>72 708</b>  |         |
| Netovara                                     |                |                |         |
| Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem      | 49 133         | 49 288         |         |
| Aruandeaasta tulem                           | 10 113         | -155           |         |
| <b>Kokku netovara</b>                        | <b>59 246</b>  | <b>49 133</b>  |         |
| <b>Kokku kohustised ja netovara</b>          | <b>116 164</b> | <b>121 841</b> |         |

## Tulemiaruanne

(eurodes)

|                                                           | 2018            | 2017            | Lisa nr |
|-----------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|---------|
| Tulud                                                     |                 |                 |         |
| Liikmetelt saadud tasud                                   | 2 000           | 38 896          | 9       |
| Annetused ja toetused                                     | 321 095         | 275 797         | 11      |
| Tulu ettevõtlusest                                        | 350             | 1 840           | 10      |
| <b>Kokku tulud</b>                                        | <b>323 445</b>  | <b>316 533</b>  |         |
| Kulud                                                     |                 |                 |         |
| Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud | -239 831        | -255 963        |         |
| Mitmesugused tegevuskulud                                 | -43 401         | -33 881         | 12      |
| Tööjõukulud                                               | -27 854         | -24 457         | 13      |
| Põhivarade kulum ja väärtuse langus                       | -2 039          | -2 039          | 4       |
| Muud kulud                                                | -208            | -310            | 14      |
| <b>Kokku kulud</b>                                        | <b>-313 333</b> | <b>-316 650</b> |         |
| <b>Põhitegevuse tulem</b>                                 | <b>10 112</b>   | <b>-117</b>     |         |
| Muud finantstulud ja -kulud                               | 1               | -38             | 15      |
| <b>Aruandeaasta tulem</b>                                 | <b>10 113</b>   | <b>-155</b>     |         |

## Rahavoogude aruanne

(eurodes)

|                                                                  | 2018          | 2017         | Lisa nr |
|------------------------------------------------------------------|---------------|--------------|---------|
| Rahavood põhitegevusest                                          |               |              |         |
| Põhitegevuse tulem                                               | 10 112        | -117         |         |
| Korrigeerimised                                                  |               |              |         |
| Põhivarade kulum ja väärtuse langus                              | 2 039         | 2 039        | 4       |
| <b>Kokku korrigeerimised</b>                                     | <b>2 039</b>  | <b>2 039</b> |         |
| Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus               | 26 983        | -10 169      | 3       |
| Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus           | -17 517       | 16 660       | 6       |
| Laekunud intressid                                               | 1             | 0            | 15      |
| Makstud intressid                                                | 0             | -38          | 15      |
| Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest | 7 727         | -4 450       | 18      |
| <b>Kokku rahavood põhitegevusest</b>                             | <b>29 345</b> | <b>3 925</b> |         |
| Rahavood finantseerimistegevusest                                |               |              |         |
| Saadud laenud                                                    | 0             | 11 000       | 16      |
| Saadud laenude tagasimaksed                                      | -6 000        | -7 800       | 16      |
| <b>Kokku rahavood finantseerimistegevusest</b>                   | <b>-6 000</b> | <b>3 200</b> |         |
| <b>Kokku rahavood</b>                                            | <b>23 345</b> | <b>7 125</b> |         |
| Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses                       | 10 458        | 3 333        | 2       |
| <b>Raha ja raha ekvivalentide muutus</b>                         | <b>23 345</b> | <b>7 125</b> |         |
| Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus                         | 33 803        | 10 458       | 2       |

## Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

|                    |                     | Kokku netovara |
|--------------------|---------------------|----------------|
|                    | Akumuleeritud tulem |                |
| <b>31.12.2016</b>  | 49 288              | 49 288         |
| Aruandeaasta tulem | -155                | -155           |
| <b>31.12.2017</b>  | 49 133              | 49 133         |
| Aruandeaasta tulem | 10 113              | 10 113         |
| <b>31.12.2018</b>  | 59 246              | 59 246         |

# Raamatupidamise aastaaruande lisad

## Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

### Üldine informatsioon

Mittetulundusühingu Setomaa Valdade Liit 2018. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standarditega. Finantsaruandluse standard on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

### Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid pankades. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistgevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

### Nõuded ja ettemaksed

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

### Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivarana on bilansis kajastatud varad maksumusega üle 1917 euro ning kasutuseaga üle ühe aasta.

Materiaalsed põhivarad võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb vara maksumusest ja kasutuselevõtmist võimaldavatest väljaminekutest. Oma tarbeks valmistatud põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb tegelikest valmistamisväljaminekutest. Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnunud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikku eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevates perioodides. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine; amortiseerimist alustatakse uuesti hetkest, mil vara lõppväärtus on langenud alla tema bilansilise jääkmaksumuse (RTJ 5 p.28). Põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil lähtudes kasulikust tööeast. Kasutusel on järgnevad amortisatsiooninormid:

- hooned 3% aastas
- kap.remondikulud rendipinnal 20% aastas
- muu inventar 20% aastas

### Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

### Eraldised ja tingimuslikud kohustised

MTÜ tegutseb avalikes huvides kasumit mittetaotleval viisil. Tagamaks oma tegevuse, kohustuste ja ürituste pidevat täitmist ja elluviimist moodustatakse jooksva aasta lõpuks selgunud tulemist eraldis järgmise aasta tegevuse ja projektide kaasrahastamiseks.

### Annetused ja toetused

**Sihtfinantseerimine**

MTÜ on lähtunud sihtfinantseerimise kajastamisel brutomeetodist

Tegevuskulude sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või potentsiaalsete kohustustena.

**Tulud****Tulude arvestus**

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

**Tasud ühingu liikmetelt**

Ühingu liikmetelt saadud liikmemaksude ning muud tasud kajastatakse tuluna perioodis, mille eest need on tasutud. Ühingu liikmetelt saadavaid tasusid ei kajastata tuluna enne, kui nende laekumine on kindel.

## Lisa 2 Raha

(eurodes)

|                   | 31.12.2018    | 31.12.2017    |
|-------------------|---------------|---------------|
| Arvelduskontod    | 33 423        | 10 358        |
| Kassa             | 380           | 100           |
| <b>Kokku raha</b> | <b>33 803</b> | <b>10 458</b> |

### Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

|                                   | 31.12.2018    | 12 kuu jooksul | Lisa nr |
|-----------------------------------|---------------|----------------|---------|
| Nõuded ostjate vastu              | 354           | 354            |         |
| Ostjatelt laekumata arved         | 354           | 354            |         |
| Nõuded seotud osapoolte vastu     | 1 000         | 1 000          | 16      |
| Laekumata tulud lepingu alusel    | 25 470        | 25 470         | 18      |
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b> | <b>26 824</b> | <b>26 824</b>  |         |
|                                   |               |                |         |
|                                   | 31.12.2017    | 12 kuu jooksul | Lisa nr |
| Nõuded ostjate vastu              | 20            | 20             |         |
| Ostjatelt laekumata arved         | 20            | 20             |         |
| Nõuded seotud osapoolte vastu     | 0             | 0              | 16      |
| Muud nõuded                       | 41            | 41             |         |
| Viitlaekumised                    | 41            | 41             |         |
| Laekumata tulud lepingu alusel    | 53 746        | 53 746         | 18      |
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b> | <b>53 807</b> | <b>53 807</b>  |         |

2017.a. lõpuga oli laekumata summa 4598 eurot.

2018.a.laekus kogu nõue EAS-ilt

Laekumata tulud koosneb projektide nõuetest Maaeluministeeriumile ja PRIA-le.

## Lisa 4 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

|                                      |     |          | Kokku   |
|--------------------------------------|-----|----------|---------|
|                                      | Maa | Ehitised |         |
| <b>31.12.2016</b>                    |     |          |         |
| Soetusmaksumus                       | 311 | 85 157   | 85 468  |
| Akumuleeritud kulum                  | 0   | -25 853  | -25 853 |
| <b>Jääkmaksumus</b>                  | 311 | 59 304   | 59 615  |
|                                      |     |          |         |
| Amortisatsioonikulu                  | 0   | -2 039   | -2 039  |
|                                      |     |          |         |
| <b>31.12.2017</b>                    |     |          |         |
| Soetusmaksumus                       | 311 | 85 157   | 85 468  |
| Akumuleeritud kulum                  |     | -27 892  | -27 892 |
| <b>Jääkmaksumus</b>                  | 311 | 57 265   | 57 576  |
|                                      |     |          |         |
| Allahindlused väärtuse languse tõttu | 0   | -2 039   | -2 039  |
|                                      |     |          |         |
| <b>31.12.2018</b>                    |     |          |         |
| Soetusmaksumus                       | 311 | 85 157   | 85 468  |
| Akumuleeritud kulum                  | 0   | -29 931  | -29 931 |
| <b>Jääkmaksumus</b>                  | 311 | 55 226   | 55 537  |

Ehitisena on kajastatud Petseri Seto maja Venemaal ning maa on kinnistu Eestis.  
Petseri Seto maja alust maad renditakse.

## Lisa 5 Laenukohustised

(eurodes)

|                              | 31.12.2018 | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     |             | Intressimäär | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|------------------------------|------------|-----------------------------------|---------------------|-------------|--------------|-------------|-------------|
|                              |            | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta |              |             |             |
| Lühiajalised laenud          |            |                                   |                     |             |              |             |             |
| Laen seotud isikult          | 0          | 0                                 |                     |             | 0            | eur         | 31.12.2018  |
| <b>Laenukohustised kokku</b> | 0          | 0                                 | 0                   | 0           |              |             |             |

  

|                                  | 31.12.2017 | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     |             | Intressimäär | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|----------------------------------|------------|-----------------------------------|---------------------|-------------|--------------|-------------|-------------|
|                                  |            | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta |              |             |             |
| Lühiajalised laenud              |            |                                   |                     |             |              |             |             |
| Laen seotud isikult              | 6 000      | 6 000                             |                     |             | 0            | eur         | 31.12.2018  |
| <b>Lühiajalised laenud kokku</b> | 6 000      | 6 000                             |                     |             |              |             |             |
| <b>Laenukohustised kokku</b>     | 6 000      | 6 000                             | 0                   | 0           |              |             |             |

## Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

|                                    | 31.12.2018    | 12 kuu jooksul | Lisa nr |
|------------------------------------|---------------|----------------|---------|
| Võlad tarnijatele                  | 4 419         | 4 419          |         |
| Võlad töövõtjatele                 | 10 882        | 10 882         |         |
| Maksuvõlad                         | 9 733         | 9 733          | 7       |
| Muud võlad                         | 982           | 982            | 8       |
| Intressivõlad                      | 0             | 0              | 8       |
| Muud viitvõlad                     | 982           | 982            | 8       |
| Võlad tarnijatele seotud osapooled | 4 991         | 4 991          | 16      |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b>   | <b>31 007</b> | <b>31 007</b>  |         |

  

|                                    | 31.12.2017    | 12 kuu jooksul | Lisa nr |
|------------------------------------|---------------|----------------|---------|
| Võlad tarnijatele                  | 6 412         | 6 412          |         |
| Võlad töövõtjatele                 | 7 050         | 7 050          |         |
| Maksuvõlad                         | 9 988         | 9 988          | 7       |
| Muud võlad                         | 20 656        | 20 656         | 8       |
| Intressivõlad                      | 271           | 271            | 8       |
| Muud viitvõlad                     | 20 385        | 20 385         | 8       |
| Võlad tarnijatele seotud osapooled | 4 418         | 4 418          | 16      |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b>   | <b>48 524</b> | <b>48 524</b>  |         |

## Lisa 7 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

|                                               | 31.12.2018   | 31.12.2017   |
|-----------------------------------------------|--------------|--------------|
|                                               | Maksuvõlg    | Maksuvõlg    |
| Ettevõtte tulumaks                            | 15           | 0            |
| Üksikisiku tulumaks                           | 3 067        | 3 259        |
| Sotsiaalmaks                                  | 5 945        | 6 011        |
| Kohustuslik kogumispension                    | 325          | 367          |
| Töötuskindlustusmaksed                        | 381          | 351          |
| <b>Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad</b> | <b>9 733</b> | <b>9 988</b> |

## Lisa 8 Muud võlad (eurodes)

|                                     | 31.12.2018 | 12 kuu jooksul | Lisa nr |
|-------------------------------------|------------|----------------|---------|
| Intressivõlad                       | 0          | 0              | 6       |
| Muud viitvõlad                      | 982        | 982            |         |
| Võlg aruandvale isikule             | 982        | 982            |         |
| Koostöölepingu lühiajaline kohustus | 0          | 0              |         |
| <b>Kokku muud võlad</b>             | <b>982</b> | <b>982</b>     |         |

  

|                                     | 31.12.2017    | 12 kuu jooksul | Lisa nr |
|-------------------------------------|---------------|----------------|---------|
| Intressivõlad                       | 271           | 271            | 6       |
| Muud viitvõlad                      | 20 385        | 20 385         |         |
| Võlg aruandvale isikule             | 1 041         | 1 041          |         |
| Koostöölepingu lühiajaline kohustus | 19 344        | 19 344         |         |
| <b>Kokku muud võlad</b>             | <b>20 656</b> | <b>20 656</b>  |         |

## Lisa 9 Liikmetelt saadud tasud (eurodes)

|                                      | 2018         | 2017          |
|--------------------------------------|--------------|---------------|
| <b>Mittesihotstarbelised tasud</b>   |              |               |
| Liikmemaksud                         | 2 000        | 38 896        |
| <b>Kokku liikmetelt saadud tasud</b> | <b>2 000</b> | <b>38 896</b> |

Liikmemaksud on laekunud Setomaa Liidu liikmetelt:  
 2017.a. Värskä, Meremäe, Mikitamäe ja Misso valdadelt.  
 2018.a. Setomaa vallalt ja Seto Kongressi Tugiühingult.

## Lisa 10 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

|                                   | 2018       | 2017         |
|-----------------------------------|------------|--------------|
| Tulu teenuste müügist             | 0          | 1 500        |
| Tulu Seto keele aabitsate müügist | 350        | 340          |
| <b>Kokku tulu ettevõtlusest</b>   | <b>350</b> | <b>1 840</b> |

Aabitsate arvestust peetakse bilansiväliselt.

## Lisa 11 Annetused ja toetused

(eurodes)

|                                              | 2018           | 2017           | Lisa nr |
|----------------------------------------------|----------------|----------------|---------|
| Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks          | 230 238        | 224 158        | 18      |
| Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused | 76 000         | 40 000         |         |
| Kaasfinantseerimine projektidele             | 14 857         | 11 639         | 18      |
| <b>Kokku annetused ja toetused</b>           | <b>321 095</b> | <b>275 797</b> |         |

| Rahalised ja mitterahalised annetused |               |               |         |
|---------------------------------------|---------------|---------------|---------|
|                                       | 2018          | 2017          | Lisa nr |
| Rahaline annetus                      | 76 000        | 40 000        |         |
| <b>Kokku annetused ja toetused</b>    | <b>76 000</b> | <b>40 000</b> |         |

Mittesihtotstarbelised annetused 39 000 eurot on saadud eraisikult ja 37 000 eurot liikmest omavalitsuselt tegevuskuludeks.

## Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

|                                         | 2018           | 2017           |
|-----------------------------------------|----------------|----------------|
| Mitmesugused bürookulud                 | -65            | -688           |
| Lähetuskulud                            | -369           | -1 078         |
| Riiklikud ja kohalikud maksud           | -5             | -5             |
| Projektide finantseeringud              | -1 229         | -2 140         |
| Ruumide rent ja seminaride korraldamine | -929           | -1 023         |
| Administreerimiskulutused               | -23 490        | -17 954        |
| Ostetud teenused                        | -10 828        | -8 674         |
| IT kulud                                | -2 551         | -155           |
| Pangateenused                           | -285           | -388           |
| Muud                                    | -3 650         | -1 776         |
| <b>Kokku mitmesugused tegevuskulud</b>  | <b>-43 401</b> | <b>-33 881</b> |

## Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

|                                                | 2018           | 2017           |
|------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Palgakulu                                      | -7 650         | -7 687         |
| Sotsiaalmaksud                                 | -5 550         | -4 824         |
| Juhatuse liikme tasu                           | -14 654        | -11 946        |
| <b>Kokku tööjõukulud</b>                       | <b>-27 854</b> | <b>-24 457</b> |
| Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale | 3              | 3              |

## Lisa 14 Muud kulud

(eurodes)

|                                | 2018        | 2017        |
|--------------------------------|-------------|-------------|
| Kahjum valuutakursi muutustest | 0           | -39         |
| Trahvid, viivised ja hüvitised | -208        | -271        |
| <b>Kokku muud kulud</b>        | <b>-208</b> | <b>-310</b> |

## Lisa 15 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

|                                          | 2018     | 2017       |
|------------------------------------------|----------|------------|
| Intressitulud                            | 1        | 0          |
| Intressikulud                            | 0        | -38        |
| <b>Kokku muud finantstulud ja -kulud</b> | <b>1</b> | <b>-38</b> |

## Lisa 16 Seotud osapooled

(eurodes)

|                                         |            |            |
|-----------------------------------------|------------|------------|
| Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga |            |            |
|                                         | 31.12.2018 | 31.12.2017 |
| Juriidilisest isikust liikmete arv      | 2          | 4          |

### Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

|                                                                                                                                  | 31.12.2018 |            | 31.12.2017 |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
|                                                                                                                                  | Nõuded     | Kohustised | Nõuded     | Kohustised |
| Asutajad ja liikmed                                                                                                              | 1 000      | 0          | 0          | 0          |
| Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad | 1 000      | 4 991      | 0          | 10 418     |

| 2018                                                                                                                             | Ostud  | Müügid | Saadud laenud | Saadud laenude tagasimaksed |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|---------------|-----------------------------|
| Asutajad ja liikmed                                                                                                              | 1 096  | 42 397 |               |                             |
| Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad | 20 178 | 1 000  | 0             | 6 000                       |
|                                                                                                                                  |        |        |               |                             |
| 2017                                                                                                                             | Ostud  | Müügid | Saadud laenud | Saadud laenude tagasimaksed |
| Asutajad ja liikmed                                                                                                              | 3 949  | 41 111 | 0             | 0                           |
| Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad | 18 613 | 100    | 11 000        | 7 800                       |

| Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused |        |        |
|-------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
|                                                                               | 2018   | 2017   |
| Arvestatud tasu                                                               | 21 600 | 21 600 |

Juhatuse ja nõukogu liikmetega teenistuslepingu ennetähtaegsel lõpetamisel ei kaasne MTÜ-le lahkumishüvitise maksmise kohustust.

## Lisa 17 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Märtsis 2019 algab piiriülene koostööprojekt "Active Village", mille siht on edendada piiriülese koostöö tihendamise ja tootearenduse abil aiandusvaldkonna väikeettevõtlust. Projekti juhtpartner on MTÜ Setomaa Liit (Eesti), partnerid Räpina Aianduskool (Eesti) ja MTÜ „Efektiivse põllumajanduse ja aianduse keskus“ (Venemaa).

Tänu projektile valmivad aiandusvaldkonna väikeettevõtjate jaoks ka vajalikud tootmishooned. Obinitsas renoveeritakse ja sisustatakse tühjalt seisev endine laut külmutuskeskuseks.

2019.a. on loodud MTÜ Setomaa Liidu juures SEF (Setomaa Edendüsifond kogukonnalt kogukonnale) rahaliste vahendite sihipäraseks kogumiseks ja sihtotstarbeliseks jagamiseks, et innustada Setomaal elavaid inimesi, tegutsevaid ettevõtjaid ja külakogukondasid teostama oma häid ideid, mis arendavad elu Setomaal.

## Lisa 18 Sihtfinantseerimine

### MTÜ Setomaa Liit on saanud sihtfinantseerimise korras:

| Tegevuskulude finantseerimiseks projektidele                                                                                                                  | kasutamata projektitud eraldised seisuga 31.12.2017 | saadud projektitud eraldised kuni 31.12.2018 | kasutatud projektitud eraldised kuni 31.12.2018 | kasutamata projektitud eraldised 31.12.2018 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------|-------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| Ajaleht "Setomaa" väljaandmine 2018.a.(Rahvakultuuri Keskus)                                                                                                  | 0                                                   | 39000                                        | -35 750,00                                      | 3250                                        |
| Ajaleht "Setomaa" väljaandmine 2017.a.(Rahvakultuuri Keskus)                                                                                                  | 3250                                                | 0                                            | -3 250,00                                       | 0                                           |
| Setomaa Arenguprogramm (Välisministeerium)                                                                                                                    | 0                                                   | 2193                                         | -2193                                           | 0                                           |
| Kesk-Läänemere piiriülene koostööprojekt ACTIVE AGE Varsinais-Suomen Liitto                                                                                   | 0                                                   | 46816                                        | -46 816,00                                      | 0                                           |
| Eesti-Läti-Vene projekti "Active Age" Naitus EV100 auks Petseris (Integratsiooni SA)                                                                          | 0                                                   | -233                                         | 233,00                                          | 0                                           |
| Ettevõtete vaheline piiriülese koostöö arendamine Eesti-Läti piirialadel COOP LOCAL Rahandusministeerium                                                      | 0                                                   | 81326                                        | -67 960,00                                      | 13366                                       |
| Eesti-Läti piiriülene koostööprojekt COOP LOCAL (EAS)                                                                                                         | 1097                                                | 1721                                         | -2 818,00                                       | 0                                           |
| MAJANDUSÕPETUS 2017/2018 ja õpilasfirmade tegevus Setomaa koolides (kohalikud omavalitsused)                                                                  | 0                                                   | 4240                                         | -4 240,00                                       | 0                                           |
| MAJANDUSÕPETUS 2017/2018 ja õpilasfirmade tegevus Setomaa koolides (EAS)                                                                                      | 3786                                                | 9597                                         | -13383                                          | 0                                           |
| Rahvusvaheline ÕPILASFIRMADE konkurss-laad Värskas 2018 (kohalik omavalitsus ja osalejad)                                                                     | 0                                                   | 1023                                         | -1 023,00                                       | 0                                           |
| Siberi seto kultuuri päevad (Integratsiooni SA, Rahvakultuuri Keskus ja omaosalused)                                                                          | 0                                                   | 4700                                         | -4 700,00                                       | 0                                           |
| Petseri SETO SELTSi tegevuste korraldamine 2018.a. (Rahvakultuuri Keskus)                                                                                     | 0                                                   | 820                                          | -820                                            | 0                                           |
| Koostöö koordineerimine VEDOSNIKE koosolekute ja Petseri Seto maja tegevuste korraldamine (EAS)                                                               | 2221                                                | 2358                                         | -4 579,00                                       | 0                                           |
| Setomaa koolides PÄRIMUSÕPPE tunnid, õpetajate täiendõpe ja pärimuskultuuri tutvustavad õpilasüritused (Rahvakultuuri Keskus, Haridus- ja Teadusministeerium) | 0                                                   | 12630                                        | -12 630,00                                      | 0                                           |
| Setomaa ettevõtjate ühisürituste korraldamine (EAS)                                                                                                           | 0                                                   | 814                                          | -814,00                                         | 0                                           |

|                                                                              |              |               |                    |              |
|------------------------------------------------------------------------------|--------------|---------------|--------------------|--------------|
| Seto ühise ettevõtlusstrateegia koostamine ja keskkonna mõju hindamine (EAS) | 0            | 1491          | -1 491,00          | 0            |
| Väiketööstusliku puuvilja-marjatööstuse tehnoloogia (EAS)                    | 3600         | 2400          | -6 000,00          | 0            |
| Seto etnokultuuri RADAJA festival Venemaal- Ministeeriumid ja osalejad       | 0            | 3790          | -3 790,00          | 0            |
| Mahe Setomaa toetus Sihtasutuselt                                            | 0            | 4500          | 0,00               | 4500         |
| Vahendus Seto Rahvarõivaraamat                                               | 4230         | 6666          | -6 101,00          | 4795         |
|                                                                              | <b>18184</b> | <b>227352</b> | <b>-219 625,00</b> | <b>25911</b> |

Sihtfinantseerimine summas **245 095** (lisa 10) on arvutatud järgmiselt:

|                                                 |               |
|-------------------------------------------------|---------------|
| kasutamata projektiliste eraldiste jääk 2017.a. | 18184         |
| laekunud raha 2018.a.                           | 227352        |
| kasutamata projektiliste eraldiste jääk 2018.a. | -25911        |
| laekumata tulud lepingute alusel (lisa 3)       | 25470         |
|                                                 | <b>245095</b> |

Lisa 19 Olulised bilansis kajastamata tehingud.

01.02.2018 sõlmiti notariaalne leping TÜ Seto Aiad ja MTÜ Setomaa Liidu vahel.

Notariaalse lepingu alusel seati hoonestusõigus Seto Aiad omandis olevale ehitisele ca 371 m<sup>2</sup> ja selle juurde kuuluvale maale ca 1002 m<sup>2</sup>.

Hoonestusõigus seati kaheksaks aastaks. Eesmärgiks on ehitise renoveerimine . Kuna hoonestusõiguse lõpetamisel või lõppemisel TÜ Seto Aiad hüvitist ei maksa finantseerib ta projekti teostamise ajal investeeringuks vajaliku omaosaluse.

Hoonestusõigus seati tasuta.

Hoonesse ehitatakse külmakeskus aiasaduste säilitamiseks.

Ehitustöid finantseeritakse Eesti-Vene koostööprojekti ACTIVE VILLAGE raames.

# Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 20.05.2019

**Setomaa Liit (registrikood: 80006577) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:**

| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| MARGUS TIMMO       | Juhatuse liige     | 20.05.2019           |

## SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Setomaa Liit üldkoosolekule

### Arvamus

Oleme auditeerinud Setomaa Liit (mittetulundusühing) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2018 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt mittetulundusühingu finantsseisundit seisuga 31.12.2018 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

### Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme mittetulundusühingust sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

### Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

### Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama mittetulundusühingu suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas mittetulundusühingu likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad mittetulundusühingu raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

### Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuriid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärresistide tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjaspepuutvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks mittetulundusühingu sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust mittetulundusühingu suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada mittetulundusühingu suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Raili Karpats

Vandeauditori number 205

Kagu-audit OÜ

Auditoortetvõtja tegevusloa number 124

Vao tn 1-10, Tartu linn, Tartu maakond, 50304

20.05.2019

## Audiitorite digitaalallkirjad

Setomaa Liit (registrikood: 80006577) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| RAILI KARPATS      | Vandeaudiitor      | 20.05.2019           |

## Sidevahendid

|                 |                   |
|-----------------|-------------------|
| Liik            | Sisu              |
| Faks            | +372 7995553      |
| Mobiiltelefon   | +372 56222886     |
| E-posti aadress | timmo@kagureis.ee |